

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΙΑΦΥΓΟΝΤΟΣ ΚΕΡΔΟΥΣ

Κατ' αρχάς, η επιδίωξη διαφυγόντος κέρδους προϋποθέτει ότι λειτουργεί η σύμβαση, από τη μη εκτέλεση της οποίας – εκ μέρους του αντισυμβληθέντος – προέκυψε το εν λόγω κέρδος, δηλαδή η αποθετική ζημία του άλλου. Τούτο, επειδή μόνον επί ενεργού συμβάσεως νοείται ότι συνέτρεξε ο παραγωγικός λόγος του επελθόντος διαφυγόντος κέρδους και συγκεκριμένως η αντισυμβατική συμπεριφορά του αντισυμβληθέντος, αφού διαφορετικά, (δηλαδή επί μη ισχύουσας συμβάσεως), ο πρώην αντισυμβαλλόμενος δεν έχει απολύτως καμμία υποχρέωση να συμμορφωθεί προς τα συμβατικώς υπεσχημένα¹. Όμως, εν προκειμένω, κατά τα ιστορούμενα στο ιστορικό της

¹ Η (ΕΝΟΧΙΚΗ) ΣΥΜΒΑΣΗ ΩΣ ΝΟΜΙΜΟΣ ΛΟΓΟΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

A. Ένας από τους κατά νόμο λόγους γέννησης ενοχής, (δηλαδή υποχρεώσεως προς παροχή – ΑΚ 287) είναι και η σύμβαση (Απ. Γεωργιάδης, ανωτ. § 4 περιθ. αριθ. 1 σελ. 47. Σταθόπουλος, ανωτ., § 2 II 1 σελ. 29), δηλαδή η διμερής δικαιοπραξία, η οποία περιέχει τις δηλώσεις βουλήσεως δύο προσώπων, που είναι αντίθετες και συμπίπτουν ως προς το σκοπούμενο έννομο αποτέλεσμα (Απ. Γεωργιάδης, ανωτ., § 4 περιθ. αριθ. 4 σελ. 48). Είδος της (ενοχικής, δηλαδή της υποσχετικής) σύμβασης είναι η αμφοτεροβαρής, δηλαδή εκείνη η σύμβαση, με την οποία δημιουργούνται δικαιώματα και υποχρεώσεις προς παροχή υπέρ και εις βάρος εκάτερου των συμβαλλομένων (Απ. Γεωργιάδης, ανωτ., § 4 περιθ. αριθ. 10 σελ. 50).

B. Εξάλλου, αναγκαίο επακόλουθο της δυνατότητας κάθε προσώπου να αναλαμβάνει υποχρεώσεις και δεσμεύσεις συμβατικώς, αποτελεί και η ευθύνη του, αφενός να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του αυτές κι αφετέρου να αποκαταστήσει την ζημία που τυχόν προκαλείται στον αντισυμβαλλόμενό του από την μη εκπλήρωση των υποχρεώσεων αυτών. Πρόκειται για μία από τις βασικές αρχές του ενοχικού δικαίου, κατά την οποία αποκαλείται «αρχή της ευθύνης» και σημαίνει ότι κάθε πρόσωπο ευθύνεται για τις πράξεις του (Απ. Γεωργιάδης, ανωτ., § 2 περιθ. αριθ. 25 και 26, σελ. 18. Σταθόπουλος, ανωτ., § 2 V 1 σελ. 40 επ.).

αγωγής, η σύμβαση αυτή θεωρείται αναδρομικώς ότι ουδέποτε συνήφθη, λόγω της υπαναχώρησής μου από αυτήν. Συνεπώς, δε νοείται εξ ορισμού αίτημα καταβολής αποζημίωσης λόγω διαφυγόντος κέρδους, σε περίπτωση κατά την οποία η οικεία σύμβαση έχει ήδη παύσει να λειτουργεί από οποιονδήποτε νόμιμο λόγο άρα και συνεπεία υπαναχωρήσεως.

Και περαιτέρω : Για να ζητείται ορισμένως η καταβολή διαφυγόντος κέρδους, δεν αρκεί να παρατίθεται στην αγωγή το σχετικό χρηματικό ποσό, παρά απαιτείται να αναφέρεται στο δικόγραφό της, αφενός το μικτό κέρδος κι αφετέρου το κόστος του προς πώληση κινητού και τα λοιπά έξοδα της επιχειρήσεως, ούτως ώστε με την αφαίρεση των τελευταίων αυτών ποσών από το επικαλούμενο μικτό κέρδος, να προκύπτει το καθαρό κέρδος του πωλητή από την πώληση αυτήν, δεδομένου του ότι μόνον το τελευταίο συνιστά την αποθετική ζημία του (διαφυγόν κέρδος)².

Γ. Επομένως, από τις ανωτέρω αναπτύξεις, παρέπεται αναγκαίως και ότι, για να ευδοκιμήσει και ουσιαστικώς η αγωγή που στηρίζεται σε αντισυμβατική συμπεριφορά του εναγομένου, η οποία οδήγησε αιτιωδώς, (δηλαδή αναποφεύκτως, κατά την θεωρία της πρόσφορης αιτίας – *causa adaequata*) σε περιουσιακή ζημία του ενάγοντος, θα πρέπει απαραίτητως ο νόμιμος λόγος της ευθύνης του εναγομένου, με άλλα λόγια η αντισυμβατική συμπεριφορά του, να αποδεικνύεται πράγματι αντισυμβατική. Δηλαδή, για να γίνει δεκτή η αγωγή αυτή, ως βάσιμη και κατ' ουσίαν, θα πρέπει να αποδεικνύεται ότι η υποχρέωση, που φέρεται κατά τον ενάγοντα να παρέβη ο εναγόμενος, να περιέχονταν πράγματι στη μεταξύ αυτού και του εναγομένου συμβατική σχέση.

² ΑΚ 298 εδάφ. β'.